

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.2.2008
KOM(2008) 70 endelig

HENSTILLING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

om Det Europæiske Fællesskabs deltagelse i forhandlingerne om et juridisk bindende instrument om kviksølv i medfør af beslutning 24/3 truffet af styrelsesrådet for De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP)

A. BEGRUNDELSE

1. MÅLSÆTNINGER

Målsætningen for denne henstilling er at bringe Fællesskabet i en troværdig, sammenhængende og effektiv forhandlingsposition i den proces, som styrelsesrådet for De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP) satte i gang på sit 24. møde (beslutning 24/3 om kemikalieforvaltning) med henblik på vedtagelse af et internationalt juridisk bindende instrument om kviksølv.

2. GENEREL BAGGRUND

UNEP erkendte allerede i 2003, at der var tilstrækkeligt bevis for betydelige globale skadevirkninger fra kviksølv og kviksølvforbindelser til, at yderligere internationale foranstaltninger til at reducere risikoen for menneskers sundhed og miljøet fra udslip af kviksølv og kviksølvforbindelser var berettiget. I den beslutning, hvorved der blev opstillet et program for internationale foranstaltninger mod kviksølv, blev der imidlertid ikke taget sigte på juridisk bindende foranstaltninger mod kviksølv på globalt plan.

På den 23. samling i UNEP's styrelsesråd (GC) blev beslutning 23/9 vedtaget, hvori det blev overladt til den næste samling at vurdere behovet for yderligere foranstaltninger mod kviksølv, hvor alle alternativer tages under overvejelse, herunder et juridisk bindende instrument, partnerskaber mv.

På den 24. samling i UNEP-GC blev drøftelserne af behovet for et juridisk bindende instrument på internationalt plan genoptaget, men man kunne ikke nå til enighed. GC lagde sig dog fast på en liste over prioriterede spørgsmål, herunder nedbringelse af den globale kviksølvefterspørgsel og -udbud, og nedsatte en åben arbejdsgruppe, der for hver af prioriteterne skulle undersøge det spektrum af foranstaltninger og strategier, der er til rådighed, gennemførlighed og effektivitet af frivillige og juridisk bindende tiltag, forskellige implementeringsmuligheder samt omkostninger og fordele ved foranstaltninger og strategier¹.

Arbejdsgruppen skulle efter planen mødes to gange, nemlig én gang inden den 10. ekstraordinære samling i UNEP-GC, i ugen fra 12. november 2007, og én gang mellem den ekstraordinære samling og den 25. ordinære UNEP-GC-samling, der er planlagt til februar 2009. Gruppen fik som mandat at fremlægge en statusrapport for den ekstraordinære samling og en slutrapport med en præsentation af alternativer og henstillinger, der er enighed om, for GC-25.

På EU-plan vedtog Kommissionen sin fællesskabsstrategi for kviksølv² i 2005. Foranstaltning 5 i strategien lyder således: "Som aktivt bidrag til en foreslået global indsats for at afvikle den primære kviksølvproduktion og hindre, at overskud genindføres på markedet, ... vil Kommissionen foreslå ... at få afviklet kviksølveksporten fra Fællesskabet inden 2011." I foranstaltning 20 hedder det, at "for at nedbringe det internationale kviksølvudbud bør Fællesskabet gøre sig til talsmand for en verdensomspændende afvikling af den primære produktion og tilskynde andre lande til at sørge for, at overskud ikke markedsføres igen". Som

¹ UNEP-GC-beslutning 24/3 af 9. februar 2007.

² KOM(2005) 20 endelig af 28.1.2005.

reaktion på strategien fremhævede Rådet i sin resolution af 16. juni 2005 indsatsens store betydning, men erklærede også, at den "ikke i sig selv er tilstrækkelig til at beskytte menneskers sundhed og miljøet imod de negative virkninger af kviksølv, der frigives til miljøet", og "at der derfor også er behov for et internationalt tilsagn, så der kan opnås enighed om et juridisk bindende instrument".

Dette var fortsat EU's position under 24. samling i UNEP's styrelsesråd (5.-9. februar 2007). Der var fra flere afrikanske og sydamerikanske lande nogen støtte til juridisk bindende regulering af kviksølv på globalt plan, mens andre lande som USA, Canada, Kina og Indien afviste juridisk bindende tiltag, i hvert fald for øjeblikket.

Det er derfor tydeligt, at den firetrinsstruktur, som UNEP nu har etableret, jf. ovenfor, bliver afgørende for, om der i det internationale samfund kan blive tilslutning til et juridisk bindende instrument som vejen frem eller, om andre instrumenter vil blive foretrukket. Selv om gruppen ikke formelt er udformet som et forhandlingsorgan, står det siden den seneste GC-samling klart, at den i sin første fase reelt kommer til at fungere næsten som et internationalt forhandlingsudvalg. Fællesskabets ønske om at nå frem til et globalt juridisk bindende instrument for kviksølv må derfor fremsættes og støttes på konsekvent og overbevisende måde. Udvidet samarbejde om at sikre input af høj kvalitet til processen får den største betydning.

3. GÆLDENDE FÆLLESSKABSBESTEMMELSER

Kviksølv er et stof, der allerede er genstand for omfattende lovgivning på fællesskabsplan. Gældende fællesskabsret om kviksølv udgøres af en halv snes direktiver og afgørelser, der sætter en øvre grænse for kviksølvindholdet i bestemte produkter lige fra kosmetik til batterier, og begrænser markedsføring og anvendelse af kviksølvholdige produkter. Der er i afsnit 5.3 i konsekvensanalysen til det nylige forslag til forordning om eksportforbud og sikker oplagring af metallisk kviksølv³ en oversigt over fællesskabslovgivningen om kviksølv. Forslaget til et direktiv vedrørende restriktioner for markedsføringen af visse måleinstrumenter med indhold af kviksølv⁴ er et andet vigtigt stykke fællesskabslovgivning, der endnu ikke er kommet igennem vedtagelsesprocessen. Til både dette forslag og kviksølvstrategien er der knyttet en konsekvensanalyse.

³ KOM(2006) 636 endelig af 26.10.2006.

⁴ KOM(2006) 69 endelig af 21.2.2006.

B. HENSTILLING

På baggrund af ovenstående henstiller Kommissionen:

- a) at Rådet bemyndiger Kommissionen til i sager, der henhører under Fællesskabets kompetence, at deltage i forhandlinger på Det Europæiske Fællesskabs vegne med henblik på vedtagelse af et juridisk bindende instrument om kviksølv i medfør af UNEP-GC-beslutning 24/3, i første omgang i den åbne ad hoc-arbejdsgruppe, der er nedsat ved nævnte beslutning
- b) at Rådet bemyndiger Kommissionen til at føre disse forhandlinger på Det Europæiske Fællesskabs vegne i samråd med det særlige udvalg, der er udpeget af Rådet, i overensstemmelse med forhandlingsdirektiverne i bilaget
- c) at Kommissionen og medlemsstaterne, i det omfang forhandlingerne omhandler sager, hvor der er delt kompetence mellem Fællesskabet og medlemsstaterne, arbejder tæt sammen under forhandlingsforløbet for at repræsentere Fællesskabet med én stemme i international sammenhæng.

BILAG

Forhandlingsdirektiver

1. Under vurderings- og forhandlingsprocessen under UNEP's auspicer sikrer Kommissionen, at samtlige foranstaltninger og tænkelige alternativer til en global håndtering af kviksølvriskoen bliver taget i betragtning, med særlig henblik på den primære kviksølvproduktion, restriktioner for handelen med metallisk kviksølv, kviksølvholdige produkter samt anvendelsen af kviksølv i chloralkaliindustrien. Kommissionen vil sigte på, at der hurtigt vedtages egnede juridisk bindende foranstaltninger, der omfatter disse punkter og gælder for de relevante aktører på verdensmarkedet.
2. Kommissionen sikrer, at bestemmelserne i de kommende juridisk bindende instrumenter er forenelige med den relevante fællesskabslovgivning, internationale forpligtelser og fællesskabspolitikernes målsætninger, især fællesskabsstrategien for kviksølv.
3. Kommissionen sikrer, at udkastet til det juridisk bindende instrument om kviksølv indeholder sådanne bestemmelser, at Fællesskabet kan blive kontraherende part deri.
4. Kommissionen aflægger beretning for Rådet om resultaterne af forhandlingerne og om eventuelle problemer, som måtte opstå under forhandlingerne.